

REFERAT Børn- og Ungeudvalget 2026-2029 d. 03-02-2026

Mødedato Tirsdag d. 03. februar 2026 kl. 13:00

Mødested Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 2, 5220 Odense SØ

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Velfærdens Fundament - De mindste børn – Nyt børnehus i Bellinge.....	4
C-sag: Udvalgets dialog med forældre 2026.....	7
C-sag: Drøftelse af Fodboldskolens fremtid.....	9
D-sag: Finansloven 2026 - Mere pædagogisk personale og nedsættelse af forældrebetalingssandelen	11
D-sag: Økonomiske incitamerter i budgettildelingen til specialundervisningstilbud - Servicetjek so	12
D-sag: Status på Børn- og Ungetandplejen.....	14
D-sag: Temaorientering: Forvaltningens arbejde med at styrke børns trivsel, læring og udvikling ge	16
D-sag: Orientering om afstemning om frokostordning i foråret 2026.....	18
D-sag: Fælles opfølgning på KL's Børn & Unge Topmøde.....	20
D-sag: Opfølgning på byrådets døgnsseminar.....	21
D-sag: Aktuelle sager.....	22

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.00-P35-2-24

Sagsresumé

Godkendelse af dagsordenen til Børn- og Ungeudvalgets møde den 3. februar 2026.

Indstilling

Dagsordenen fremsendes til godkendelse.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender dagsordenen.

Udvalgsmedlem Joachim Hoffmann deltog ikke i mødet.

Mødet hævet kl. 15.30.

Punkt 2: Velfærdens Fundament - De mindste børn – Nyt børnehus i Bellinge

00.16.00-P20-3-22

Sagsresumé

Den 24. juni 2020 besluttede et samlet byråd at igangsætte projekt Velfærdens Fundament, en samlet investering i velfærdens fysiske rammer på 1,8 mia. kr. Denne sag drejer sig om udmøntningen af midlerne til et nyt børnehus i Bellinge og endnu en del af de 550 mio. kr. i sporet ”De mindste børn”. Pengene er afsat til at sikre kapacitet til antallet af børn i fremtiden samt til vedligehold af de eksisterende børnehuse.

Med denne sag udmøntes den fjerde bevilling til kapacitetsudvidelser i regi af Velfærdens Fundament og den anden udmøntning til et helt nyt børnehus. Konkret udmøntes 15,0 mio. kr. til den første fase af etablering af børnehuset i Bellinge.

Effekt

Med Effekt- og Økonomiopfølgningen for 2. halvår 2025 besluttede byrådet, at effektopfølgningerne i den nuværende form afsluttes med årsberetningen for 2025. Med det nye byråd udarbejdes et nyt set up for effektuniverset, herunder vurdering af effekt i politiske sager. Derfor vil der ikke under dette emne blive skrevet noget, før der er taget politisk stilling til, hvordan et nyt effektunivers skal se ud og bruges.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender, at der oprettes og frigives en anlægsbevilling ”Velfærdens Fundament - De mindste børn – Nyt børnehus i Bellinge” på 15,0 mio. kr. i 2026-2027 under By- og Kulturudvalget. Bevillingen finansieres af anlægsbevillingen ”Velfærdens Fundament” under Økonomiudvalget.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Joachim Hoffmann deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Med Budget 2021 besluttede Odense Byråd at investere 1,8 mia. kr. i velfærdens fysiske rammer frem mod 2030. Velfærdens Fundament skal sikre gode fysiske rammer for byens børn, unge og ældre borgere samt udvikling af byens lokalområder.

De 550 mio. kr., der er sat af i Velfærdens Fundament til byens mindste børn, er fordelt på:

- Vedligehold – 80 mio. kr.
- Kapacitet – 470 mio. kr.

Befolkningsprognoserne viser, at der i fremtiden vil være flere børn i Odense Kommune. Af denne grund er det nødvendigt at udvide den eksisterende kapacitet af børnehuse. Specielt i Bellinge og omegn ses et stort kapacitetsbehov. Det forventes at børnehuset kan stå færdigt i 2028.

I denne sag udmøntes der midler til første fase af et nyt børnehus. Placeringen kan ses på nedenstående kort. Børnehuset skal rumme cirka 120 børn, og vil være med til at sikre, at Bellinge og nærliggende områder fortsat vil være attraktive steder at bo i. Udmøntningen kommer til at følges med det besluttede børnehus i Skt. Klemens; med den samme proces og overordnede indhold.

Placering af børnehuset i den nye udstykning på Bronzevej i Bellinge:

Borgerinddragelse

I forbindelse med vedtagelsen af aftalen om Velfærdens Fundament blev det besluttet, at borgerne skulle involveres og have mulighed for at bidrage med input, som skal tages med i betragtning, når der fx bygges nye børnehuse i regi af Velfærdens Fundament.

Ønsker til nye børnehuse

Borgerinddragelsesprocessen fandt sted i perioden fra august til december 2024. Der har i den forbindelse været inddragelse af børn, forældre, bedsteforældre, medarbejdere, eksperter og fagorganisationer. I alt blev der involveret over 1.400 forældre, bedsteforældre og medarbejdere. Derudover er ni foreninger og bestyrelser blevet inddraget i løbet af processen ved en række forskellige lejligheder og metoder. Processen kulminerede med en samlet afstemning om, hvad der er vigtigst, når der bygges nye børnehuse. Borgernes input er opsummeret i ni pejlemærker for nye børnehuse, som kan ses i kataloget, som er vedhæftet som bilag.

Lokalt ID til det nye børnehus

I første kvartal af 2026 vil der blive gennemført en lokal borgerinddragelsesproces i lokalområdet med det formål at give børnehuset en lokal identitet forankret i Bellinge.

Kataloget med borgernes pejlemærker samt det lokale ID vil sammen med en række øvrige materialer, der beskriver forskellige aspekter, ønsker og krav til nye børnehuse, indgå i det samlede udbudsmateriale, der anvendes, når det nye børnehus skal bygges.

Økonomi

Med denne sag afsættes en ny anlægsbevilling på 15,0 mio.kr. under By- og Kulturudvalget til første fase af et nyt børnehus i Bellinge, finansieret af Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget. Den samlede pris på børnehuset holdes fortrolig med henblik på at sikre kommunens forhandlingsposition i forhold til at opnå bedst mulige tilbud. Den samlede anlægsbevilling og pris forventes at være identisk med udmøntningen til nyt børnehus i Skt. Klemens på byrådet d. 26. november 2025. Restbeløbet udmøntes forventeligt i 2027 og finansieres også af Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.

Driften af de nye pladser finansieres af Børn- og Ungeudvalgets ramme.

Afledt drift af det nye børnehus udgør 1.120.000 kr./år og finansieres fra den afsatte ramme til afledt drift af Velfærdens Fundament.

Tabel der angiver periodiseringen af midlerne.

	Udvalg	Styrings- område	2026	2027	I alt

Finansiering af anlægsbevilling fra 'Velfærdens Fundament'	ØKU	Anlæg	-5.000.000 kr.	-10.000.000 kr.	-15.000.000 kr.
Ny bevilling: 'Velfærdens Fundament – De mindste børn – Nyt børnehus i Bellinge'	BKU	Anlæg	5.000.000 kr.	10.000.000 kr.	15.000.000 kr.
I alt			0	0	0

Denne sag har ingen konsekvenser for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Opsamlingsrapport - De mindste børn

Punkt 3: C-sag: Udvalgets dialog med forældre 2026

00.01.00-A00-54-25

Sagsresumé

Denne sag handler om udvalgets dialog med forældre. Ifølge folkeskolelovens § 46a skal der være et løbende samarbejde mellem kommunen og forældrebestyrelserne. I Odense Kommune har tidligere udvalg valgt en dialogform, der både involverer forældre til børn i dagtilbud og forældre til skolebørn. Tilgangen har været at skabe varierede og meningsfulde rammer for at inddrage forældreperspektiver i udviklingen af børne- og ungeområdet.

I denne sag skal udvalget drøfte både formen og temaer for dialogen med forældre i 2026. De nuværende dialogaktiviteter består af:

- En temaaften for forældre i dagtilbud og skoler
- To møder med en sparringsgruppe på ca. 12 forældre fra skoler

Formålet med dialogen er at skabe erfaringsudveksling om vilkår og udvikling af lokale skoler og dagtilbud.

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Indstilling

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter formen på dialogaktiviteter samt temaer for dialog med forældre i 2026.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Joachim Hoffmann deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Dialog med forældre er en central del af udvalgets arbejde med at styrke børns trivsel og fællesskaber. Folkeskolelovens § 46a fastslår, at der skal være et løbende samarbejde mellem kommunen og forældrebestyrelserne.

Den nuværende dialogform

Den nuværende dialogstruktur består af følgende to elementer:

Temamøde

Udvalget inviterer en større gruppe af forældre til et temamøde i 2026, som afholdes om aftenen og varer 2 timer.

- Formål: Skabe en åben dialog, hvor både forældre og folkevalgte får indsigt og inspiration.
- Indhold: En oplægsholder indleder med et oplæg om et aktuelt tema inden for børne- og ungeområdet.
- Aktivitet: Der vil efterfølgende være gruppedrøftelser, hvor forældrene og folkevalgte får mulighed for at udveksle idéer og bidrage med perspektiver.
- Invitation: Sendes via AULA.

Sparringsgruppe

Der nedsættes en sparringsgruppe med ca. 12 forældre, som mødes med udvalget to gange i løbet af 2026. Hvert møde varer 1 time.

- Formål: Dele perspektiver, erfaringer og idéer om udvalgte temaer på børne- og ungeområdet – og give mulighed for at komme mere i dybden med et tema.
- Invitation: Sendes via AULA.
- Udvalgelse: Forældre udvælges, så der sikres bredde i køn, skoler/institutioner og bestyrelsesmedlemskab.

Forslag til temaer i 2026

Forvaltningen anbefaler, at udvalget planlægger de kommende temaer med afsæt i Juni-Erklæringen, som understreger betydningen af stærke og inkluderende børnefællesskaber samt et tæt samarbejde mellem hjem og institution/skole. Det betyder, at dialogaktiviteterne i 2026 med fordel kan rette sig mod, hvordan vi sammen styrker fællesskaberne omkring børnene.

Temamøde: Forældres rolle i børns fællesskaber

Et muligt tema for temamødet kan være forældres rolle i børns fællesskaber. Her kan fokus være på, at fællesskaber ikke kun opstår ved særlige arrangementer, men formes gennem de små handlinger og værdier, der præger hverdagen. Aftenen kan sætte spot på betydningen af et stærkt samarbejde mellem forældre og institutioner eller skoler, og hvordan en inkluderende kultur – hvor forskellighed ses som en styrke – giver alle børn mulighed for at føle sig som en del af fællesskabet.

Forældrene spiller en central rolle som medskabere af fællesskaberne – ikke kun for deres eget barn, men for børnegruppen som helhed.

Sparringsgruppemøder: To mulige temaer

Når det gælder sparringsgruppen, kan mulige temaer være:

- Forårsmøde: Fokus på forældredeltagelse. Her kan der drøftes, hvordan det bliver lettere og mere attraktivt for forældre at tage del i skolens liv, og hvordan alle forældre – uanset baggrund – får mulighed for at engagere sig.
- Efterårsmøde: Fokus på den gode skolestart. Her kan udvalget få forældrenes perspektiver på, hvad der kendetegner en god skolestart for deres barn.

Forud for både temaaftenen og sparringsgruppemøderne vil udvalget få nærmere information om afviklingen, herunder program og praktiske rammer.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Punkt 4: C-sag: Drøftelse af Fodboldskolens fremtid

00.00.00-A00-304-19

Sagsresumé

Denne sag handler om Fodboldskolen i Vollsmose, og Børn- og Ungeudvalget bedes med udgangspunkt i sagen drøfte Fodboldskolens fremtid.

Indstilling

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget med udgangspunkt i sagen drøfter Fodboldskolens fremtid.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Joachim Hoffmann deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Fodboldskolen opstod i 1997 på baggrund af et samarbejde mellem B1909 og den daværende Humlehaveskolen. Den daværende tanke bag projektet var at koble professionel socialpædagogisk faglighed sammen med fodbold, i en frivillig forening til fordel for udsatte børn og unge.

I dag er Fodboldskolen et kommunalt støttet partnerskab mellem B1909, Odinskolen, UngOdense og lokale børnehaver, og hver uge deltager børn og unge i og omkring Vollsmose i fodboldskolens aktiviteter.

Fodboldskolen ledes af en daglig leder ansat af B1909, som overordnet set står for økonomien samt samarbejdet mellem foreningen og Odinskolen. Herudover bidrager fodboldskolen med en træner, og Odinskolen og UngOdense bidrager med undervisere/pædagoger samt med brobygning mellem skolen og foreningslivet i B1909.

Samlet set ydes der et tilskud til Fodboldskolen på ca. 1 mio. kr. årligt.

Fodboldskolens fremtid

Gennem årene har antallet af skoler i Vollsmose ændret sig fra tre til én, ligesom det skolemæssige fokus har ændret sig, således at Odinskolen i dag har en erklæret politisk ambition om at blive ”Verdens Bedste Robotskole”.

I tilgift hertil, har folkeoplysningsområdet flyttet politisk ressortområde. Hvor det tidligere har været placeret under Børn- og Ungeudvalget og dermed sammen med bl.a. folkeskoleområdet, blev området i midt 2010'erne politisk forankret under By- og Kulturudvalget.

Foreningen B1909 har i 2025 været markant udfordret på deres økonomi og har været truet af konkurs. Børn- og Ungeforvaltningen har været i kontakt med By- og Kulturforvaltningen, der bekræfter, at B1909 formelt set har lukket deres børne- og ungdomsafdeling.

Samlet set efterlader det de oprindelige forudsætninger for Fodboldskolen markant forandret fra sit oprindelige udgangspunkt og Børn- og Ungeforvaltningen vurderer således, at der er behov for politisk stillingtagen til Fodboldskolen fremtid.

Samtidig oplyser By- og Kulturforvaltningen, at forvaltningen i samarbejde med Get2Sport har etableret en ny forening i Vollsmose - IF 09 - som har til formål at lave folkeoplysende aktiviteter for børn og unge, med udgangspunkt i fodbold. IF 09 har holdt stiftende generalforsamling, valgt bestyrelse, vedtaget vedtægter mv., og er godkendt af By- og Kulturforvaltningen som folkeoplysende forening.

Mulige udfaldsrum

På baggrund af ovenstående ser Børn- og Ungeforvaltningen følgende tre mulige udfaldsrum for Fodboldskolens fremtid, som Børn- og Ungeudvalget bedes drøfte:

1. Ophør af det årlige tilskud og dermed lukning af Fodboldskolen
Det første mulige udfaldsrum er at ophøre det årlige tilskud på ca. 1 mio. kr., og dermed lukke Fodboldskolen
2. Forankring under nyopstartet forening i Vollsmose; ”IF 09”
IF 09 er en nyopstartet børne- og ungdomsidrætsklub i Vollsmose, der fokuserer på fodbold og socialt engagement, med målet om at skabe positive aktiviteter for lokalområdet.
3. Gentænke og udbrede setuppet omkring Fodboldskolen til flere skoler i belastede boligområder
Et 3. muligt udfaldsrum er at gentænke formatet omkring Fodboldskolen og udbrede konceptet til flere skoler i udsatte boligområder, såsom Ejerslykkeskolen, Provstegårdskolen mv. Her vil midlerne blive fordelt mellem skolerne, med en forpligtigelse om at styrke samarbejdet med det lokale foreningsliv

Såfremt Børn- og Ungeudvalget fortsat ønsker en Fodboldskole i Vollsmose (udfaldsrum to), anbefaler Børn- og Ungeforvaltningen, at tilskuddet (helt eller delvist) overføres til By- og Kulturudvalget, da tilskuddet rettelig hører hjemme under By- og Kulturudvalget, som del af lignende foreningstilskud under folkeoplysningsloven.

I forlængelse af denne sag vil udvalget på mødet den 24. februar 2026 blive præsenteret for en beslutningssag, hvor Fodboldskolens fremtid afgøres endeligt.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Punkt 5: D-sag: Finansloven 2026 - Mere pædagogisk personale og nedsættelse af forældrebetalingssandelen

00.30.04-G01-2-25

Sagsresumé

Regeringen og Det Konservative Folkeparti har med finanslovsaftalen for 2026 den 23. oktober 2025 afsat midler til bedre dagtilbud.

Med aftalen er den politiske ambition, at der afsættes budgetmidler til mere pædagogisk personale og nedsættelse af forældrebetalingssandelen. Midlerne til mere pædagogisk personale skal sikre en erstatning af de daglige pædagogiske ledere, som udgår af opgørelsen af minimumsnormeringer fra og med 2027. Som konsekvens heraf skal der ansættes mere pædagogisk personale, for at Odense Kommune fortsat kan leve op til minimumsnormeringer for daginstitutioner.

Ligeledes nedsættes forældrebetalingssandelen fra de nuværende maksimale 25 pct. til 21,3 pct.

Begge tiltag forventes at være lovpligtige pr. 1. januar 2027, mens de tildelte budgetmidler i indeværende år skal sikre indfasningen af intentionerne i finanslovsaftalen.

Finansiering via finansloven

I finansloven er der for 2026 afsat 1.685,8 mio. kr., og heraf modtager Odense Kommune 59,6 mio. kr. Den kommunale tildeling beror på kommunernes forventede andel af de 0-5-årige i 2026. Andelen er opgjort af Danmarks Statistik via deres befolkningsfremskrivning.

Anvendelse af budgetmidler i 2026

De tildelte budgetmidler anvendes i indeværende år til at ansætte mere pædagogisk personale, og samtidigt nedsætte forældrebetalingssandelen.

Ansættelsen af mere pædagogisk personale medfører, at de takster som for nuværende er gældende indenfor dagtilbudsområdet genberegnes. Børn- og Ungeforvaltningen er i gang med at beregne de nye takster, og udvalget vil i løbet af 1. halvår 2026 få fremlagt nye takster til godkendelse og anvendelse i 2026.

Samtidigt vil der ske en ændring i tilskud til private pasningstilbud. Dette sikrer, at privatinstitutionerne ligeledes får del i midlerne afsat via finansloven for 2026.

Ovenstående betyder, at Odense Kommune efterlever hensigterne med finansloven i 2026.

Anvendelse af budgetmidler i 2027

Børn- og Ungeforvaltningen afventer yderligere information fra ministeriet og KL, om den forventede lovændring om minimumsnormeringer og finansiering til kommunerne fra og med 2027. Det er forventningen, at Børn- og Ungeudvalget vil behandle emnet omkring sommeren 2026.

De foreløbige estimater tilkendegiver dog, at der i 2027 forventeligt vil være en økonomisk ubalance på ca. 20 mio. kr. hvis de afsatte midler i finansloven for 2027 ikke øges i forhold til finansloven for 2026.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Joachim Hoffmann deltog ikke i mødet.

Punkt 6: D-sag: Økonomiske incitamenter i budgettildelingen til specialundervisningstilbud - Servicetjek som del af arbejdet med Juni-Erklæringen

00.30.00-P20-1-25

Sagsresumé

I denne sag orienteres udvalget om en gennemført analyse af muligheder for at indbygge økonomiske incitamenter i budgettildelingen til specialundervisningstilbud for at understøtte, at elever - når det er fagligt og socialt meningsfuldt - vender tilbage til almenområdet eller et mindre specialiseret tilbud. Analysen er en delanalyse af i alt to delanalyser i et servicetjek af budgettildelingen til specialundervisningstilbud, som udvalget besluttede på møde den 12. august 2025 med baggrund i Budget 2025 og realiseringen af Juni-Erklæringen.

På baggrund af de forhold der er gennemgået i delanalysen, vurderer forvaltningen ikke, at der er grundlag for at arbejde videre med de økonomiske incitamenter i budgettildelingen til specialundervisningstilbud.

I det følgende orienteres om:

- Baggrund og formål med servicetjekket
- Servicetjekkets delanalyse af økonomiske incitamenter
- Forvaltningens vurdering

Baggrund og formål med servicetjekket

Med Budget 2025 gav Odense Byråd en opgave til Børn- og Ungeudvalget om at gennemføre et servicetjek af budgettildelingsmodeller på skoleområdet.

Børn- og Ungeudvalget besluttede på møde den 12. august 2025, at servicetjekket afgrænses til at rette fokus på budgettildeling til specialundervisningstilbud (specialtilbud og specialskoler), der ikke er omfattet de tidligere politisk besluttede budgettildelingsmodeller (specialundervisningsmodellen i 2021 og budgettildelingsmodellen på almenområdet i 2025). Udvalget besluttede, at der skulle igangsættes følgende delanalyser som del af servicetjekket:

- Delanalyse 1: Hvordan økonomiske incitamenter kan indarbejdes i ressourcetildelingen til specialtilbud og specialskoler, så det i højere grad understøttes, at elever kan tilbagevende til almenområdet.
- Delanalyse 2: Ressourcetildelingen til specialtilbud og specialskoler, herunder forholdet mellem ressourcer og serviceniveau på de enkelte tilbud.

Forvaltningen har gennemført delanalyse 1 vedrørende de økonomiske incitamenter, hvilket afrapporteres med denne sag. Efter gennemførelse af delanalyse 2 vedrørende ressourcetildeling, vil udvalget også få forelagt resultaterne heraf.

Servicetjekkets delanalyse af økonomiske incitamenter

Forvaltningen har gennemført delanalyse 1 vedrørende mulighederne for at indbygge økonomiske incitamenter i budgettildelingen til specialundervisningstilbud ud fra forskning på området, de øvrige 6-byers erfaringer og fokusgruppeinterview med skoleledere i Odense Kommune. I det følgende gives en kort opsamling herpå.

Forskning på området

Forvaltningen har afsøgt forskning og kontaktet erfarne forskere på området fra Aarhus Universitet og VIVE. Der er ikke kendskab til forskning eller undersøgelser om incitamentsstyring i forhold til tilbageføring af elever fra specialundervisningstilbud til almenundervisning eller et mindre indgribende tilbud. Forskningen har i stedet fokus på arbejdet med forebyggende og inkluderende tiltag, så segregering undgås.

Øvrige 6-byers erfaringer

Forvaltningen har forespurgt de øvrige 6-byer om deres erfaringer med mekanismer i deres budgetmodeller, som giver økonomiske incitamenter til, at visiterede elever i specialundervisningstilbud vender tilbage til almenundervisningen eller til et specialtilbud med lavere grad af specialisering. 4 kommuner har delt deres erfaringer med forvaltningen. Det

generelle billede er, at der ikke nogen erfaringer med dokumenteret effekt i forhold til tilbageføring af elever fra specialundervisningstilbud til almenundervisning eller et mindre indgribende tilbud.

Fokusgruppeinterview med skoleledere i Odense Kommune

Forvaltningen har gennemført et fokusgruppeinterview med skoleledere fra 6 folkeskoler. Fokusgruppeinterviewet dannede en ramme for drøftelse af idéer, muligheder og forslag til økonomiske incitamenter, som fremmer bevægelsen fra specialundervisningstilbud til almenundervisning eller til et mindre specialiseret tilbud. Fokusgruppeinterviewet har ikke givet anledning til, at indbygge økonomiske incitamenter i budgettildelingen til specialundervisningstilbud, men har givet nogle idéer til at fremme arbejdet med stærke børnefællesskaber.

Forvaltningens vurdering

På baggrund af de forhold, der er gennemgået i delanalyse 1, vurderer forvaltningen ikke, at der umiddelbart er grundlag for at arbejde videre med at indbygge økonomiske incitamenter i budgettildelingen til specialundervisningstilbud med henblik på, at elever - når det er fagligt og socialt meningsfuldt - kan tilbagevende til almenområdet eller et mindre specialiseret tilbud. I forvaltningen arbejdes der dog pædagogisk med en ambition om, at elever får skoletilbud så tæt på almenområdet som muligt.

Delanalyse 2 igangsættes og vedrører ressourcetildelingen til specialtilbud og specialskoler, herunder forholdet mellem ressourcer og serviceniveau på de enkelte tilbud. Efter gennemførelse af delanalysen, vil udvalget få forelagt resultaterne heraf.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Joachim Hoffmann deltog ikke i mødet.

Punkt 7: D-sag: Status på Børn- og Ungetandplejen

00.01.00-A00-109-25

Sagsresumé

Med overdragelsen af Center for Tandpleje til Børn og Ungeudvalget pr. 1. januar 2026 overtager udvalget et område, der gennemgår en markant omlægning. Med finansloven for 2022 blev det besluttet at udvide den vederlagsfri kommunale Børne- og Ungetandpleje, så ordningen nu omfatter unge op til og med 21 år. Udvidelsen trådte i kraft den 1. juli 2022 og er blevet implementeret gradvist frem til udgangen af 2025. Fra 2026 er den nye målgruppe derfor fuldt indfaset.

Udvidelsen af den vederlagsfri tandpleje til unge til og med 21 år betyder, at Odense har fået omkring 12.000 flere unge i målgruppen, så Tandplejen fra 2026 skal kunne rumme cirka 50.000 børn og unge. Den udvidede målgruppe har medført en række udfordringer, som skaber en strukturel økonomisk ubalance i tandplejen. Derudover har udvidelsen medført at tidligere kendte udfordringer som eksempelvis rekruttering er blevet yderligere forstærket.

I det følgende beskrives de vigtigste udfordringer, som Tandplejen står overfor. En mere detaljeret forklaring findes i bilag 1, hvor de enkelte elementer i sagen og handlemuligheder uddybes yderligere. Formålet med sagen er at give udvalget et samlet overblik over de strukturelle og økonomiske forhold, der udfordrer Tandplejen, og samtidig danne grundlag for den videre politiske drøftelse af en plan for, hvordan Tandplejen kan fremtidssikres, og der kan skabes mulighed for et budget i balance.

- **Kapacitetsmangel og ventetider**

Tandplejen befinder sig i en længere overgangsperiode, hvor der mangler klinikkapacitet. I dag har Tandplejen 41 klinikrum, selvom behovet ligger på omkring 50, hvis alle børn og unge skal behandles kommunalt. Først når det igangværende besluttede anlægsprojekt er gennemført, vil kapaciteten kunne løftes til 49 klinikrum fordelt på syv lokationer. Forsinkelser i det besluttede anlægsprojekt betyder dog, at ventelisterne til især undersøgelser et stigende og ligger aktuelt på op til 6 måneder. Det udfordrer overholdelsen af de nationale kliniske retningslinjer på området.

For at holde driften kørende har Tandplejen de seneste år været afhængig af midlertidige aftaler med privatpraktiserende tandlæger. Disse aftaler udløber ved udgangen af 2026 og kan ikke forlænges i deres nuværende form uden et EU-udbud. Hvis der ikke findes en længerevarende løsning med faste aftaler med privatpraktiserende tandlæger, risikerer kommunen en merudgift på op mod 14,7 mio. kr. i 2026 og 2027, fordi flere unge i så fald forventes at benytte fritvalgsordningen. Her kan de vælge en privat tandlæge frem for den kommunale, og behandlingerne er markant dyrere – samtidig er kommunen forpligtet til at finansiere dem. Det lægger et yderligere pres på en økonomi, der i forvejen er udfordret af både kapacitetsmangel og målgruppeudvidelse.

- **Økonomisk ubalance i grundfinansieringen**

De statslige midler til udvidelsen af målgruppen dækker ikke de reelle udgifter. Tandplejen er strukturelt underfinansieret med 3,5–4 mio. kr. årligt, og der forventes desuden et underskud på ca. 4,4 mio. kr. i 2025. Samtidig stiger udgifterne både på grund af målgruppeudvidelsen, fritvalgsordningen og ineffektiv drift som følge af manglende kapacitet.

- **Rekruttering**

Der er generelt mangel på erfarne tandlæger, som er nødvendige for at supervisere de mange nyuddannede og udenlandske ”evalueringsstandlæger”. Den decentrale klinikstruktur gør det vanskeligt at udnytte personalet optimalt, og uden en erfaren tandlæge på hver lokation kan tandplejen ikke ansætte yderligere nyuddannede. Det skaber en organisatorisk sårbarhed, som begrænser både kapacitet og kvalitet.

- **Udeblivelser og fritvalg presser driften yderligere**

De 18–21-årige står for en uforholdsmæssigt stor andel af udeblivelserne, hvilket koster kliniktid og forværrer presset på kapaciteten. Samtidig vælger flere unge fritvalgsordningen, hvor priserne ofte ligger to til tre gange over kommunalt niveau. Udviklingen udfordrer både økonomien og understreger betydningen af stabile tider og tilstrækkelig kapacitet.

- **Entreprenøraftaler under forskelligt økonomisk pres**

Tandplejens samarbejder udvikler sig forskelligt. Omsorgstandplejen og Specialtandplejen forventer mindre overskud i 2025, mens Tandreguleringscenter Fyn står med et planlagt underskud på 16,3 mio. kr. i 2025. Der forventes dog balance fra 2028, når ekstraordinære betalinger ophører. Ventelisterne følges tæt.

I bilag 2 fremgår et overblik over organiseringen i Center for Tandplejen.

Et område, der kræver en langsigtet løsning

Samlet set står Tandplejen over for et krydspres af flere forandringer: en markant større målgruppe, et forsinket anlægsprojekt, en økonomisk underfinansiering, rekrutteringsudfordringer og stigende fritvalgsudgifter. På kort sigt handler indsatsen om at sikre drift i en længere overgangsperiode. På længere sigt handler det om at skabe en bæredygtig model for kapacitet, økonomi og organisering. Forvaltningen har bestilt en analyse hos BDO, som belyser både kapacitetsbehov og mulige fremtidssikrede scenarier for en bæredygtig kommunale Børn og Ungetandpleje. Den igangsatte BDO-analyse vil danne et væsentligt grundlag for udarbejdelse af en plan henover 2026 for, hvordan Tandplejen kan fremtidssikres.

På Børn- og Ungeudvalgsmødet vil udvalget få en præsentation af de aktuelle udfordringer på tandplejeområdet, med særlig fokus på de kapacitetsmæssige udfordringer, som Børn- og Ungetandplejen står overfor.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Joachim Hoffmann deltog ikke i mødet.

Bilag

Bilag 1 - Uddybende status om økonomi og strukturel ubalance i Tandplejen

Bilag 2 - Center for tandplejen - Organisering

Punkt 8: D-sag: Temaorientering: Forvaltningens arbejde med at styrke børns trivsel, læring og udvikling gennem fællesskaber

00.00.00-G01-54-25

Sagsresumé

Denne sag handler om Børn- og Ungeforvaltningens arbejde med at styrke børns trivsel, læring og udvikling gennem fællesskaber i dagtilbud, skoler og fritidstilbud.

Sagen er på dagsordenen som en del af de temaorienteringer, der indgår i introduktionen til det nye Børn- og Ungeudvalg. Sagen beskriver forvaltningens tilgang og giver eksempler på arbejdet med at skabe gode børneliv. På Børn- og Ungeudvalgs mødet den 3. februar 2026 vil forvaltningens arbejde blive foldet yderligere ud.

Fællesskaber som fundament for trivsel, læring og udvikling

Børn- og Ungeforvaltningens kerneopgave er at sikre, at alle børn trives, lærer og udvikler sig. Det sker i høj grad i fællesskaberne i de lokale dagtilbud, skoler og fritidstilbud. Fællesskaber er fundamentet for et godt børneliv med gode venner, tryghed, leg og læring. Når børn indgår i meningsfulde fællesskaber, får de mulighed for at lære, vokse og opleve, at de er en del af noget større. Det giver børnene vigtig livserfaring og livsduelighed – både i barndommen og senere hen som voksne. Ambitionen er, at alle børn har lige muligheder for at deltage i lokale dagtilbud, skole og fritidstilbud, så ingen står udenfor fællesskabet.

Fokus på kvalitet i vores tilbud

Forvaltningen arbejder kontinuerligt med at skabe kvalitet i alle tilbud, så de understøtter det gode børneliv. Der lægges vægt på tidlig indsats og forebyggelse gennem et tæt samarbejde mellem alle fagprofessionelle omkring børnene. Der arbejdes for, at alle børn og familier får hjælp, før små udfordringer vokser sig store.

Kvalitetsarbejdet i dagtilbud, skoler og fritidstilbud handler om et langt, vedvarende arbejde med strukturelle, organisatoriske og pædagogiske ændringer, der skal sikre mulighed for, at alle børn og unge kan være en del af fællesskabet. Opgaven løftes i fællesskab af hele forvaltningen – uanset om man er pædagog i dagtilbud, lærer i skolen, rådgiver i Børn- og Familieafdelingen, psykolog, tandklinikassistent, leder eller medarbejder med administrative og understøttende opgaver.

Dette fælles ansvar for kvalitet forudsætter tydelige rammer og en klar retning i den daglige praksis. Ledelsen har derfor et særligt ansvar for at skabe de nødvendige betingelser i hverdagen, så der er plads til børns forskellighed i de lokale fællesskaber. Samtidig skal ledelsen sikre, at budskaber og retning bliver oversat og giver mening hele vejen gennem ledelseskæden. Børn mødes med høje, positive forventninger og et blik for deres udvikling. Når noget er svært for et barn, er det de voksnes ansvar at finde vejen frem. Børns adfærd forstås som kommunikation – en invitation til at justere rammerne, så barnet kan lykkes.

Forskellige greb til at sikre kvalitet

Forvaltningen anvender en række forskellige greb til at sikre kvalitet i de mange tilbud, så alle børn trives, lærer og udvikler sig i fællesskaber. Der er fokus på, at både ledere og medarbejdere har de nødvendige kompetencer, værktøjer og metoder til aktivt at bidrage til løsninger, der balancerer barnets individuelle behov med hensynet til fællesskabet. Samtidig skal indsatserne understøtte læring og sikre gode resultater.

Indsatserne omfatter blandt andet et vedvarende fokus på tidlig indsats, sprog og dannelse samt løbende tilpasninger af organiseringen. Målet er at sikre rammer, der giver ledere og medarbejdere mulighed for at samarbejde på tværs af fagligheder. Hertil kommer strukturelle greb, som eksempelvis tilpasning af økonomitildelingsmodellen.

Indsats tæt på børnene

Kvalitet skabes ikke alene gennem organisatoriske og strukturelle tiltag, men i høj grad også i hverdagen tæt på børnene. Forvaltningen har derfor fokus på det daglige pædagogiske arbejde og de handlinger, der folder sig ud i dagtilbuddenes stuer, i klasseværelset og i de mange arenaer, som hver dag danner rammen om børns og familiers fællesskaber.

I dagtilbuddene er pædagogerne løbende opmærksomme på børnenes reaktioner og signaler og tilpasser aktiviteterne, så alle børn har mulighed for at deltage. Ofte er det små justeringer i hverdagen, der gør en afgørende forskel for barnets oplevelse af at høre til i fællesskabet. Det kan for eksempel være at tilføje en tydelig struktur med billeder, anvende kendte materialer, placere sig anderledes i rummet, justere aktiviteten eller organisere mindre og trygge grupper.

I skolen samarbejder lærere og pædagoger om at skabe variation og tilpasse undervisningen, så den imødekommer elevernes forskellighed. Det kan ske gennem praktiske opgaver, gruppearbejde og bevægelse, variation i materialer med tekst, billeder og konkrete genstande samt pauser og visuelle skemaer. På den måde sikres både faglige og sociale deltagelsesmuligheder – i undervisningen såvel som i fællesskabet i frikvartererne.

Det samarbejdende støttesystem har en central rolle, når der er behov for ekstra støtte i hverdagen. Fagpersoner som psykologer, talepædagoger, ergo- og fysioterapeuter samt andre fagligheder arbejder tæt sammen med lærere og pædagoger i klassen og på stuen. Støtten er praksisnær og handler om at finde konkrete løsninger. Det kan være sparring om, hvordan undervisningen tilrettelægges, forslag til små justeringer i aktiviteter eller idéer til strukturer, der skaber ro og overskuelighed for barnet. Denne tætte tilstedeværelse sikrer, at indsatsen er målrettet og understøtter fællesskabet – for alle børn har ret til at være med.

Børn- og Ungeudvalgsmøde den 3. februar

På mødet den 3. februar 2026 præsenteres udvalget for forvaltningens tanker om fællesskaber som fundament for det gode børneliv. Derudover får udvalget eksempler på arbejdet med kvalitet og det tværgående samarbejde.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Joachim Hoffmann deltog ikke i mødet.

Punkt 9: D-sag: Orientering om afstemning om frokostordning i foråret 2026

28.09.20-G01-2-25

Sagsresumé

Denne sag orienterer Børn- og Ungeudvalget om den kommende afstemning om frokostordning i kommunens børnehuse samt om det bagvedliggende lovgrundlag.

Baggrund

Siden 2010 har dagtilbudsloven stillet krav om, at alle børn i daginstitutioner skal tilbydes et sundt frokostmåltid. Formålet med loven er at medvirke til at skabe sunde kostvaner hos børn og bidrage til børnenes generelle udvikling og trivsel. Alle kommunale børnehuse skal derfor som udgangspunkt servere et sundt frokostmåltid for børnene.

Frokostordningen er forældrebetalt, hvilket betyder at der ikke ydes et kommunalt tilskud. Prisen for frokostordning er 709 kroner i 2026, og taksten reguleres hvert år.

Hvis forældre modtager økonomisk fripladstilskud eller søskendetilskud til deres barns dagtilbudsplads, så vil de modtage et tilsvarende tilskud til frokostordningen.

Fravalg af frokostordning

Det fremgår af dagtilbudsloven, at der skal stemmes om frokostordningen senest hvert andet år. Derudover fremgår det af dagtilbudsloven, at kun et decideret flertal af nej-stemmer betyder, at ordningen ikke indføres. Ikke-afgivne stemmer tæller således som en ja-stemme, og ved stemmelighed indføres ordningen.

Alle forældre opfordres derfor til at tage aktivt stilling. Der kan afgives én stemme pr. barn.

Selvejende børnehuse

Lovgivningen differentierer mellem kommunale og selvejende børnehuse. Mens der automatisk er frokostordning i de kommunale børnehuse, medmindre et aktivt flertal fravælger dette, så beslutter den enkelte institutionsbestyrelse i de selvejende børnehuse selv, hvorvidt der ønskes en frokostordning i deres børnehus. De selvejende børnehuse kan til det formål afholde en konsultativ afstemning blandt forældrene, og bestyrelsen træffer typisk beslutning på baggrund af forældrenes tilkendegivelser.

Køkkenets stand og børnehusets indretning - køkkenrenoveringer

Alle kommunens børnehuse har et køkken, men både deres stand og indretning er meget forskellige.

Kravene til arbejdsmiljø og hygiejne sætter en begrænsning for, hvad de enkelte køkkener kan og må bruges til, og dermed hvordan en frokostordning kan se ud. Forvaltningen kan oplyse, at der har været behov for at rovere køkkenerne i samtlige børnehuse, der har tilvalgt frokostordningen for første gang. Generelt er det således, at jo færre krav, der stilles til opbevaring og tilberedning af maden, desto færre krav stilles der også til køkkenets beskaffenhed.

På den baggrund besluttede Børn- og Ungeudvalget i 2020, at den kommunale frokostordning som udgangspunkt tilrettelægges således, at behovet for renovering af køkkener så vidt muligt reduceres.

Valg af madordning

Ordningerne i de enkelte børnehuse er meget forskellige og spiller til dels sammen med køkkenfaciliteterne. Nogle børnehuse har ansat uddannet køkkenpersonale til at sammensætte deres egen menu og tilberede mad helt fra bunden af, og i så fald kan der tilbydes både varme retter og hjemmebak. Andre børnehuse har ansat ufaglært personale til at håndtere mad, der leveres af en privat leverandør og som er delvist tilberedt. Det kan fx være boller i karry, der blot skal opvarmes, og hvor man selv skal koge risene. Det er også muligt for et børnehus at vælge en "smør-selv-ordning" med pålægsfade, evt. med lun leverpostej.

Frokostordningen som pædagogisk læringsmiljø

En frokostordning i dagtilbud fungerer som et læringsmiljø, fordi måltidet er en del af børnenes hverdag og understøtter deres deltagelse i fællesskabet. Under måltidet øver børnene sig i simple sociale omgangsformer, sprog og selvhjulpethed, samtidig med at de får kendskab til mad og sundhed gennem praksis. Dermed bidrager frokostmåltidet på en naturlig måde til den pædagogiske opgave, ligesom øvrige hverdagsrutiner gør.

Af hensyn til hygiejnereglerne er det ikke muligt at inkludere børnene i madlavningen.

Tidspunkt for afstemningen

Dette års afstemning finder sted fra den 27. april til den 3. maj.

Børnehuse, der allerede i dag har frokostordning, vil ved et fornyet "ja" fortsætte som hidtil efter afstemningen. Børnehuse, der tilvælger frokostordning for første gang, vil begynde at servere mad hurtigst muligt efter afstemningen, når deres respektive køkkener kan godkendes til dette.

Informationsmateriale til forældrene

Det vil fremgå tydeligt af det materiale, som forældrene præsenteres for forud for afstemningen, at der stemmes om en frokostordning, der som udgangspunkt består af et frokostmåltid, der leveres på daglig basis som beskrevet ovenfor. Ligeledes vil det fremgå af materialet, at der i henhold til lovgivningen udelukkende stemmes om frokostmåltidet. Eventuelle formiddags- og eftermiddagsmåltider er som udgangspunkt ikke indeholdt i afstemningen. Endeligt vil det fremgå, at børnehuse med eksisterende frokostordninger forventes at kunne fortsætte uændret, såfremt ordningen ikke fravælges.

Informationsmaterialet vil også indeholde en oplysning om taksten på frokostordningen.

Antal børnehuse med frokostordning

Siden ordningen blev indført i 2010 og indtil 2022 var der en støt stigende tilslutning til frokostordningen. Ved seneste valg i 2024 var der 5 børnehuse, som valgte at forlade ordningen. I dag er der i alt 48 ud af 120 børnehuse, der har en frokostordning.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Joachim Hoffmann deltog ikke i mødet.

Punkt 10: D-sag: Fælles opfølgning på KL's Børn & Unge Topmøde

00.00.00-G01-54-25

Sagsresumé

Denne sag handler om, at Børn- og Ungeudvalget har mulighed for at følge op på udvalgets deltagelse i KL's Børn & Unge Topmøde i januar. Udvalget kan dele perspektiver og pointer til brug i udvalgets arbejde fremadrettet.

KL's Børn & Unge Topmøde er en årlig konference arrangeret af Kommunernes Landsforening (KL), hvor kommunalpolitikere, fagfolk og andre aktører mødes for at drøfte udviklingen af tilbud til børn og unge i Danmark.

Årets tema var, hvordan kommunerne kan skabe bedre rammer for trivsel, læring og fællesskaber for børn og unge - med fokus på inklusion og kvalitet i de almene tilbud samt gode specialtilbud til dem, der har behov for det.

Med denne sag kan udvalget dele følgende:

- Hvilke indsigter og inspiration tager vi med fra topmødet?
- Hvordan kan disse indsigter anvendes i udvalgsarbejdet fremadrettet?

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Joachim Hoffmann deltog ikke i mødet.

Bilag

Program for KL's Børn & Unge Topmøde 2026

Punkt 11: D-sag: Opfølgning på byrådets døgnsseminar

00.00.00-G01-54-25

Sagsresumé

Med denne sag skal Børn- og Ungeudvalget følge op på byrådets døgnsseminar med henblik på at dele perspektiver og pointer til brug i udvalgets arbejde fremadrettet. Formålet er at give medlemmerne mulighed for at dele de indsigter og refleksioner, de tager med fra seminaret, så udvalget har et fælles grundlag for det videre arbejde.

Byrådets døgnsseminar fungerer som en strategisk ramme for samarbejdet i den kommende byrådsperiode. Der arbejdes med strategiske pejlemærker for kommunens udvikling, og der drøftes hvordan fagudvalgene bidrager til at realisere de overordnede mål.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Joachim Hoffmann deltog ikke i mødet.

Punkt 12: D-sag: Aktuelle sager

00.22.00-P35-1-24

Sagsresumé

- Udvalgsorienteringer

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Joachim Hoffmann deltog ikke i mødet.